

Foto: Marc Dubois

Toespraak Marc Peire vernissage zomertentoonstelling 2022 Stichting Jenny & Luc Peire 02.07.2022 om 11u

Geachte heer burgemeester, Geachte mevrouw de Schepen en bestuursleden van de gemeente Knokke-Heist.

Beste vrienden en kunstminnaars.

Als voorzitter van de Stichting Jenny & Luc Peire wil ik u ook in naam van de Stichting, na twee jaar van vernissage-stilte hartelijk verwelkomen op de opening van de zomertentoonstelling 2022 in de site van de Stichting Jenny & Luc Peire.

Het thema van deze tentoonstelling draait rond het iconische, prestigieuze en luxueuze boek van Michel Seuphor 'De Abstracte Schilderkunst in Vlaanderen' in 1963 uitgegeven door Arcade en ten volle gesponsord door de toenmalige Bank van Parijs en de Nederlanden.

We weten dat Luc Peire in de jaren '50, begin jaren '60 van vorige eeuw zelf een artistieke en inspirerende relatie onderhield met Maurits Naessens, toen leidinggevende figuur van de Bank van Parijs en de Nederlanden en gepassioneerd kunstliefhebber en -verzamelaar. Dit waren de tijden toen vanuit het officiële museum- en overheidsbeleid weinig of geen interesse bestond voor de moderne avant-garde en abstractie, erger nog, er leefde zelfs een soort wantrouwen of onbegrip tegenover die stijl. Het officiële beleid zette toen alles op alles voor de figuratieve kunst van het Belgisch animisme, voor het expressionisme en voor het surrealisme, met René Magritte en Paul Delvaux als boegbeelden van de laatst vernoemde kunstrichting.

We mogen wel zeggen dat Luc Peire, vooral met zijn eigen kunst, Maurits Naessens de schoonheid van de abstracte stijl heeft laten ontdekken, en dat hij zo de bankdirecteur naar het liefdesspoor der abstracte kunst heeft verleid. Meer nog, Luc Peire bracht "de rode bankier" toen te Parijs in contact met Michel Seuphor en dit resulteerde in de publicatie 'De Abstracte Schilderkunst in Vlaanderen' gesponsord door de Bank van Naessens en uitgegeven in het Nederlands, Frans, Duits en Engels. Zo werd eindelijk de abstracte schilderkunst van bij ons vanaf het interbellum tot de aanvang van de jaren 1960 met respect benaderd, behandeld en volwaardig gepromoot, buiten het officiële museum- en beleidscircuit om.

We zijn zeer tevreden dat Peter Pauwels, kleinzoon van Maurits Naessens, kunsthistoricus en curator van FIBAC de curator is van deze zomertentoonstelling 2022 in de Stichting Luc Peire. Peter, momenteel in Engeland, zijn we uiterst dankbaar hiervoor.

De curator selecteerde tal van werken uit de Antwerpse FIBAC-verzameling (vandaar de bijtitel *Fibac extra muros*) en privéverzamelingen en evoceert zo de totstandkoming van het eerste standaardwerk dat aan de abstracte schilderkunst in onze streken gewijd werd.

Even een woordje over FIBAC.

FIBAC, de gerenommeerde kunstverzameling van Filips en Ingrid De Ferm in Berchem (Antwerpen), biedt een unieke staalkaart van de Belgische abstracte kunst.

De collectie is gebaseerd op drie stromingen: historische avant-garde van rond WOI en uit het interbellum, abstracte kunst uit de jaren '50, '60 en '70 en hedendaagse kunstwerken. Een rijke verzameling als deze nodigt uit om intern of met externen, met gelijkgestemde verzamelingen, boeiende dialoogtentoonstellingen op touw te zetten. Dit kunnen ontmoetingen en confrontaties worden die de bezoeker (bijvoorbeeld zoals in de tentoonstelling hier te Knokke) de ontwikkeling, de rijkdom en de diversiteit van de formele abstracte kunst laten ontdekken, gelieerd aan de persoonlijke inzichten van de kunstenaar en gebaseerd op al dan niet figuratieve uitgangspunten: optisch, constructief, geometrisch, decoratief, ruimtelijk, vlak, spiritueel, minimalistisch. Dit alles speelt zich af binnen een caleidoscopische vloed van schakeringen, combinaties, vermengingen en overgangen.

Foto: Marc Dubois

De zomertentoonstelling hier werpt dus een licht op de rijkdom en de diversiteit van onze formele abstracte kunst (picturaal en sculpturaal) en lokt tegelijk een boeiende dialoog uit tussen hoogstaande kunstenaars, zoals hier in de exoruimte. De wand rechts van mij: kleur- en vormrijk abstract werk uit het interbellum van: Jozef Peeters, Marthe Donas, Felix De Boeck en Victor Servranckx, in dialoog met de wand links van mij met kleur-versoberde en/of vorm-geminimaliseerde constructieve abstractie van na Wereldoorlog II: van Gaston Bertrand, Paul Van Hoeydonck, Jo Delahaut en Guy Vandenbranden, en van Luc Peire aan de wand voor mij, met zijn in oranje badend ruimtelijk doek *Lutèce* uit 1960.

In deze ruimte ziet u ook sculpturaal werk: de abstraherende en abstracte vormsymboliek van Oscar Jespers en Victor Servranckx in dialoog met de gevarieerde pure kubusgeometrie van de jongere Mark Verstockt.

In de gang hangen inkttekeningen en tapijten van Michel Seuphor met de typische horizontale arceringen die uitmonden in zeeën van parallelle lijnen en waarin de leemtetekening ('dessin à lacune') een ruimte-veroverende plaats krijgt.

Deze Seuphor-werken converseren met verfijnd tekencoeuvre van Marthe Donas, met een vroege figuratieve Luc Peire uit 1944 en met het hoekige raderwerk waarin de mechanische kubo-geometrische danseressen van Jos Léonard zich bewegen in donker-helder contrast: een prachtig werk uit 1922.

De spatiale metalen constructie van Ferdinand Vonck uit 1957 in de gang, kan gezien worden als een ode aan de hechte artistieke vriendschap tussen Vonck en Peire.

In de kijktafels opgesteld in het atelier illustreren en flankeren archiefdocumenten het ontstaan van Seuphors boek. Het gaat dus ook om een vorm van dossiertentoonstelling. En dit siert onze Stichting die niet enkel tentoonstelt, maar ook onderzoekt en als expertise- en documentatiecentrum fungeert op basis

van haar rijke archief, haar specifieke kunstcollectie en de vele contacten met andere archieven, verzamelingen en met de academische wereld.

Ik dank graag de advertentiesponsors die het begeleidende boek bij deze tentoonstelling financieel mogelijk maakten.

Dit boek, het jaarboek van de Stichting Jenny & Luc Peire (we zijn al aan jaargang 19) bevat essays van Peter Pauwels en van mezelf: respectievelijk over het ontstaan van Seuphors boek 'De Abstracte Schilderkunst in Vlaanderen'; en over de gepersonaliseerde abstractie van Luc Peire binnen de context van de abstracte richting en tegenover collega's kunstenaars. Het boek bevat ook een essay over de Integratie Metrostation Roodebeek van Luc Peire en nog zoveel meer. Kortom, zeker niet te missen in uw persoonlijke kunstbibliotheek. De publicatie kunt u verkrijgen hier aan de kiosk vooraan tegen de prijs van 10 Euro. We danken u voor deze aankoop, die we tegelijk als een steun aan onze werking beschouwen.

Foto: Marc Peire

Graag vraag ik ook uw aandacht voor de mooi uitgebalanceerde harmonische sculpturen in de tuin van de hedendaagse Vlaamse kunstenaar Martin Baeten, over wiens kunst ik in het jaarboek het volgende schreef: “Bekijken we de werken van Martin Baeten, dan ontdekken we een rijke schakering en combinatie van materialen die elk kunstwerk binnen een geometrisch patroon zo uniek maken en telkens een eigen sfeer meegeven. Het lineaire, de verticale, balans en ruimtelijkheid en de mens als centraal thema brengen ze dicht bij het werk van Luc Peire met wie Martin Baeten, vlak na zijn kunststudies, vanaf 1973 heeft samengewerkt te Knokke.”

Tenslotte gaat mijn dank uit naar:

Curator Peter Pauwels

Filips en Ingrid De Ferm van FIBAC

De collega's bestuursleden van de Stichting Jenny & Luc Peire

Stichting Marthe Donas, Gent

Martin Baeten en Djachra Apil

Delen Private Bank

Gemeente Knokke-Heist

Dienst Toerisme Knokke-Heist

Hein Soetaert voor de technische assistentie en de restauratie

Els Soetaert voor het redactie- en correctiewerk van het jaarboek

Marcel Vanparys en Linda Naessens voor het toezicht

En alle personen die de organisatie van de tentoonstelling en de totstandkoming van het jaarboek mogelijk maakten.

En ik nodig iedereen graag uit om straks een glas te drinken op de abstracte kunst in Knokke-Heist, in Vlaanderen en in heel de wereld.

Brouwerij Omer is zo vriendelijk geweest deze dronk mede te sponsoren met zijn heerlijk bier in de eigen typische glazen, waarvoor dank. En voor ons allen: gezondheid.

Ik verleen nu graag het woord aan de heer Piet De Groot, burgemeester van de gemeente Knokke-Heist.

Foto: Marc Dubois